

Aan de gemeenteraad en het college van
Burgemeester en Wethouders van de gemeente Utrecht

Behandeld door	Johan Snoei	Datum	18 december 2020
Doorkiesnummer	030 – 286 1381	Ons kenmerk	20.12.18.1
E-mail	j.snoei@utrecht.nl	Onderwerp	Rekenkamerbrief Uitvoeren aanbevelingen rekenkameronderzoek Werken aan Perspectief
Bijlagen			

Geachte leden van de raad en het college,

Op 13 oktober ontving u de raadsbrief *Uitvoeren aanbevelingen rekenkameronderzoek Werken aan Perspectief*. Het college informeert u daarmee over de voortgang van de acties die op 15 juli 2019 zijn voorgesteld naar aanleiding van de behandeling van het rekenkamerrapport *Werken aan Perspectief*. Met deze brief delen wij graag onze visie op de huidige stand van zaken met u.

Algemeen

Wij spreken onze waardering uit voor de gestructureerde en uitgebreide wijze van rapporteren per aanbeveling. In het vervolg van deze brief benoemen wij eerst een aantal positieve ontwikkelingen die wij zien: wat gaat goed? Daarna geven wij u enkele denkrichtingen mee voor het vervolg: wat vraagt aandacht?

Wat gaat goed?

In de raadsbrief zien wij dat het college de dienstverlening op verschillende onderdelen heeft aangepast. Het feit dat mensen uit de arrangementen 3 en 4 nu in de tweede week van hun aanvraag een intakegesprek op alle leefgebieden krijgen (aanbeveling 3A), duiden wij positief. Ook de verfijning in het vaststellen van het taalniveau en de kleinere caseloads voor werkmachers zijn belangrijk voor een betere aansluiting op het aanbod. Investerings in de deskundigheid van de werkmachers blijven nodig om de kennis van problematieken bij mensen uit de verschillende doelgroepen actueel te houden.

Wij zien ook nieuwe trajecten en instrumenten die voorzien in lacunes die wij tijdens ons onderzoek hebben aangetroffen (aanbeveling 4A).¹ Voorbeelden zijn het *Programma Werk en Taal Horeca* en het *Traject urenopbouw* die in het aanbod zijn opgenomen. De ontwikkeling van de praatplaat met het overzicht van werk en activering en de klapper met

de aanbieders van aanvullende zorg Wmo (aanbeveling 5A) zullen zeker behulpzaam zijn voor professionals om meer overzicht op het aanbod te houden. Ook de voorlichtingsbijeenkomsten die in 2019 en begin 2020 zijn georganiseerd helpen om het inzicht in elkaars rollen en taken, en bekendheid van het aanbod te vergroten. Wij benadrukken hierbij wel dat het nodig is om dit – mogelijk in digitale vorm – te blijven herhalen vanwege het verloop in personeel en de voortgaande ontwikkelingen in het aanbod.

Wat vraagt aandacht?

Bovenstaande positieve ontwikkelingen laten onverlet dat we ook onderdelen zien waarvan wij vinden dat verdere verbetering nodig is. Het belang van de intensievere aanpak op taal (aanbeveling 3B) is nogmaals onderschreven in ons onderzoek naar basiseducatie voor volwassenen.² Het college heeft bij de raadsbehandeling van dit rapport in november 2020 aangegeven hier in het plan van aanpak op terug te zullen komen. Wij verwachten daarbij een concrete uitwerking van de acties en zullen hier zo nodig op een later moment met een rekenkamerbrief op reageren.

Bij onze aanbeveling om gezamenlijk met de buurtteams en andere samenwerkingspartners verschillende passende ondersteuningstrajecten uit te werken (aanbeveling 5B) zien wij dat een deel van de voorgestelde acties in het plan van aanpak nu niet meer terug komt. Hoe staat het bijvoorbeeld met de werkgroep die najaar 2019 is gestart om te werken aan samenwerkingsafspraken in de driehoek tussen activeringsaanbieders, Werk en Inkomen en de buurtteams? We lezen dat de pilot driegesprekken tussen buurtteams, werkmatcher en betrokkene in het vierde kwartaal 2020 voortgezet wordt. Deze pilot is ten tijde van het rekenkameronderzoek in 2018 reeds gestart. Gezien de positieve ervaringen lijkt het ons goed om dit een structureel onderdeel te maken van de dienstverlening. Met de door het college overgenomen Motie 2019/54 heeft uw raad dit ook onderschreven met uw oproep om de driehoek tussen buurtteam, werkmatcher en betrokkene (structureler) te sluiten. Ook de ontwikkeling van instrumenten op het snijvlak tussen de arrangementen 3 en 4 zien wij niet in de raadsbrief terug komen. Uit ons onderzoek is echter gebleken dat hier een belangrijk ontwikkelpunt ligt.

Tot slot

Wij realiseren ons dat de coronacrisis het college voor nieuwe uitdagingen stelt, ook op het gebied van werk en participatie naar vermogen. Het college ziet een verergering van problematiek bij de bekende groep en daarnaast het ontstaan van een nieuwe groep die nu in de problemen komt. De rekenkamer ziet daarom alle reden om juist nu te investeren in de dienstverlening aan de meest kwetsbare inwoners. De acties die de afgelopen jaren ingezet zijn, mogen door de coronacrisis niet tot stilstand komen. De Denktank Coronacrisis van de Sociaal Economische Raad (SER) onderschrijft dit ook in haar publicatie van 10 december jongstleden.³ Ook zij doen de aanbeveling om blijvend specifiek aandacht te besteden aan de meest kwetsbare doelgroepen, bijvoorbeeld door job-coaching op afstand of extra taallessen en digitale vaardigheden voor statushouders en laaggeletterden.

Wij hopen u met deze brief enkele denkrichtingen voor Utrecht te hebben meegegeven. Wij zullen de ontwikkelingen met belangstelling blijven volgen.

Met vriendelijke groet,

Drs. P.J.C.M. van den Berg
Voorzitter Rekenkamer Utrecht

-
- ¹ Zie Rekenkamer Utrecht (26 maart 2019). *Werken aan Perspectief. Een onderzoek naar de dienstverlening aan uitkeringsgerechtigden met een afstand tot de arbeidsmarkt in de gemeente Utrecht*, o.a. pagina 91.
 - ² Rekenkamer Utrecht (15 oktober 2020). *Leren om mee te kunnen doen. Basiseducatie voor volwassenen. Taal, rekenen en digitale vaardigheden*.
 - ³ Zie <https://www.ser.nl/nl/Publicaties/kwetsbare-groepen-arbeidsmarkt>